

СИЛАБУС

Дисципліна з підготовки магістра стоматології:

“Методи лікування карієсу та його ускладнень в тимчасових і постійних зубах з несформованим коренем”

Спеціальність	221 Стоматологія
Освітня програма	ОПІ Стоматологія, 2022
Рівень вищої освіти	другий
Навчальний рік	2026-2027
Статус дисципліни	вибіркова
Мова викладання	українська, англійська
Загальне навантаження	3,0 кредити ЄКТС
Курс / семестр	4 /VII
Укладач (і)	Доцент ЗВО Олена ДУДІК
Викладачі, гостьові лектори	Доц., к.мед.н. Олена ДУДІК, доц., к.мед.н., Тетяна ЧУГУ, ас. к.мед.н., Андрій ЧЕРНИШ, ас. Максим ПОПОВ, ас. Ростислав ІВАНОВ
Місце проведення, контакти	Кафедра стоматології дитячого віку, вул. В.Стуса 2/19, child.stom@vnmue.edu.ua

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

АНОТАЦІЯ

Дитяча терапевтична стоматологія - основним фокусом програми є отримання знань методів лікування карієсу тимчасових і постійних зубів, сучасних ендодонтичних поглядів в стоматології дитячого віку, вивчення яких необхідне для успішного засвоєння дисципліни та професійної підготовки. Сучасні підходи та розуміння нюансів роботи роблять спеціалістів конкурентно-спроможними в умовах клінічних реалій надання стоматологічної допомоги дітям.

Спираючись на знання гуманітарних, фундаментальних (природничі та суспільні) та клінічних наук з питань охорони здоров'я населення, профілактики, діагностики та лікування стоматологічних захворювань людини на індивідуальному, родинному та популяційному рівні, студенти мають оволодіти методами анамнестичної, клінічної, рентгенологічної та функціональної діагностики та диференційної діагностики основних стоматологічних захворювань, зокрема захворювань тканин пародонта і слизової оболонки порожнини рота, у дітей згідно з протоколами надання медичної допомоги; сучасними методами, технологіями лікування та профілактики стоматологічних захворювань, в тому числі захворювань тканин пародонта, у дітей різного віку; методами управління та організації роботи в галузі охорони здоров'я.

В результаті навчання фахівець повинен бути спроможний розв'язувати складні задачі та проблеми у сфері стоматології та охорони здоров'я або у процесі навчання, що характеризуються невизначеністю умов і вимог та виконувати професійну діяльність лікаря-стоматолога по організації первинної профілактики стоматологічних захворювань, в тому числі захворювань тканин пародонта, та наданню в необхідному обсязі стоматологічної лікувальної допомоги дітям різного віку.

Згідно з навчальним планом вивчення вибіркової дисципліни здійснюється на 4-му році навчання, і включає читання лекцій та проведення практичних занять.

У лекціях та на практичних заняттях з вибіркової дисципліни **“Методи лікування карієсу та його ускладнень в тимчасових і постійних зубах з несформованим коренем”** студенти вивчають та засвоюють на практиці клініку, діагностику та основні методи лікування захворювань зубів у дітей.

Передреквізити Базується на знаннях, отриманих на загально-біологічних (анатомії людини, гістології, ембріології та цитології, медичної біології, медичної хімії, біологічної та біоорганічної хімії, медичної фізики) загально-клінічних (пропедевтики вну-трішньої медицини, загальної хірургії, отоларингології), стоматологічних кафе-драх (профілактика стоматологічних захворювань, дитяча терапевтична стоматологія, терапевтична стоматологія.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

Мета викладання навчальної дисципліни “Методи лікування карієсу та його ускладнень в тимчасових і постійних зубах з несформованим коренем” визначається **кінцевими цілями**, що встановлюються на основі ОПП підготовки лікаря за фахом відповідно до блоку її змістових модулів та є основою для побудови змісту навчальної дисципліни. Опис цілей сформульовано через вміння у вигляді цільових завдань (дій). На підставі кінцевих цілей до кожного модулю або змістового модулю сформульовані **конкретні цілі** у вигляді певних умінь (дій), цільових завдань, що забезпечують досягнення кінцевої мети вивчення дисципліни.

Кінцеві цілі дисципліни “Методи лікування карієсу та його ускладнень в тимчасових і постійних зубах з несформованим коренем”:

- Аналізувати результати обстеження хворого в клініці дитячої терапевтичної стоматології

- Визначати характер та принципи лікування карієсу та його ускладнень в дитячій терапевтичній стоматології
- Визначити провідні синдроми і симптоми у дитячій терапевтичній стоматології
- Виявляти різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань тимчасових та постійних зубів у клініці дитячої терапевтичної стоматології
- Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у клініці дитячої терапевтичної стоматології
- Діагностувати невідкладні стани в клініці дитячої терапевтичної стоматології
- Надавати необхідну невідкладну допомогу при екстрених станах в клініці дитячої терапевтичної стоматології
- Обґрунтовувати і формулювати попередній клінічний діагноз в клініці дитячої терапевтичної стоматології
- Обґрунтовувати і формулювати синдромний діагноз в клініці дитячої терапевтичної стоматології
- Планувати обстеження стоматологічного хворого, інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень при найбільш поширених захворюваннях та їх ускладненнях
- Проводити диференціальну діагностику в клініці дитячої терапевтичної стоматології
- Проводити первинну та вторинну профілактику найбільш поширених захворювань у клініці дитячої терапевтичної стоматології
- Ставити остаточний діагноз основних захворювань в клініці дитячої терапевтичної стоматології

Завданням дисципліни є вивчити та засвоїти на практиці клініку, діагностику та основні методи лікування захворювань зубів.

Постреквізити – дитяча хірургічна стоматологія, ортодонція, ортопедична стоматологія, терапевтична стоматологія.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

знати: основні симптоми та прояви

- при карієсі тимчасових і постійних зубів;
- при захворюваннях пульпи тимчасових і постійних зубів;
- при періодонтиті тимчасових і постійних зубів;
- при травматичних ушкодженнях тимчасових і постійних зубів;
- при гіпоплазії емалі (системна та локальна), спадкових ураженнях емалі та дентину;
- при ендемічному флюорозі;

вміти:

Аналізувати результати обстеження хворого в клініці дитячої терапевтичної стоматології:

- при карієсі тимчасових і постійних зубів;
- при захворюваннях пульпи тимчасових і постійних зубів;
- при періодонтиті тимчасових і постійних зубів;
- при травматичних ушкодженнях тимчасових і постійних зубів;
- при гіпоплазії емалі (системна та локальна), спадкових ураженнях емалі та дентину;
- при ендемічному флюорозі;

Визначати характер та принципи лікування захворювань в дитячій терапевтичній стоматології:

- при карієсі тимчасових і постійних зубів;

- при захворюваннях пульпи тимчасових і постійних зубів;
- при періодонтиті тимчасових і постійних зубів;
- при травматичних ушкодженнях тимчасових і постійних зубів;
- при гіпоплазії емалі (системна та локальна), спадкових ураженнях емалі та дентину;
- при ендемічному флюорозі;

Визначити провідні симптоми і синдроми у дитячій терапевтичній стоматології:

1. біль в зубах;
2. біль в м'яких тканинах щелепно-лицевої ділянки;
3. гіперестезія;
4. змінений колір зубів;
5. зруйновані зуби;
6. зубні відкладення;
7. норицевий хід;
8. рухомі зуби;

Виявляти різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань у клініці дитячої терапевтичній стоматології:

- при карієсі тимчасових і постійних зубів;
- при захворюваннях пульпи тимчасових і постійних зубів;
- при періодонтиті тимчасових і постійних зубів;
- при травматичних ушкодженнях тимчасових і постійних зубів;
- при гіпоплазії емалі (системна та локальна), спадкових ураженнях емалі та дентину;

Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у клініці дитячої терапевтичній стоматології.

Обґрунтовувати і формулювати попередній клінічний діагноз в клініці дитячої терапевтичній стоматології:

- при карієсі тимчасових і постійних зубів;
- при захворюваннях пульпи тимчасових і постійних зубів;
- при періодонтиті тимчасових і постійних зубів;
- при травматичних ушкодженнях тимчасових і постійних зубів;
- при гіпоплазії емалі (системна та локальна), спадкових ураженнях емалі та дентину;
- при ендемічному флюорозі;

Виявляти основні синдроми в клініці дитячої терапевтичній стоматології та проводити внутрішньосиндромну диференціальну діагностику при цих синдромах:

- біль в зубах;
- біль в м'яких тканинах щелепно-лицевої ділянки;
- гіперестезія;
- змінений колір зубів;
- зруйновані зуби;
- зубні відкладення;
- норицевий хід;
- рухомі зуби;

Проводити диференціальну діагностику в клініці дитячої терапевтичній стоматології:

- при карієсі тимчасових і постійних зубів;
- при захворюваннях пульпи тимчасових і постійних зубів;
- при періодонтиті тимчасових і постійних зубів;

- при травматичних ушкодженнях тимчасових і постійних зубів;
- при гіоплазії емалі (системна та локальна), спадкових ураженнях емалі та дентину;
- при ендемічному флюорозі;

Проводити первинну та вторинну профілактику найбільш поширених захворювань у клініці дитячої терапевтичної стоматології:

- при карієсі тимчасових і постійних зубів;
- при захворюваннях пульпи тимчасових і постійних зубів;
- при періодонтиті тимчасових і постійних зубів;
- при травматичних ушкодженнях тимчасових і постійних зубів;
- при гіоплазії емалі (системна та локальна);
- при ендемічному флюорозі;
- **ПРН 1.** Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми: 7, 11, 13, 14, 17, 23, 33, 44; за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання: А.
- **ПРН 2.** Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу: 11, 14.
- **ПРН 3.** Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні): 11, 14, пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої області для проведення диференційної діагностики захворювань: А.
- **ПРН 4.** Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи: А.
- **ПРН 8.** Визначати підхід, план, вид та принцип лікування стоматологічного захворювання: А, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
- **ПРН 11.** Проводити лікування основних стоматологічних захворювань за існуючими алгоритмами та стандартними схемами під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи: А.
- **ПРН 22.** Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу: А для різних верств населення та в різних умовах: 2, 3, 10, 12, 13, 15, 18, 23, 28, 29, 30, 32, 33, 37, 45.

-

2. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ЇХ ОБСЯГ

-

Вид занять	Години
Лекції	10

Практичні заняття	30
Самостійна роботи	50
Всього	90

3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

4. №	Тематичний план лекцій
1.	Сучасні методи діагностики карієсу тимчасових та постійних зубів у дітей. Особливості клінічного перебігу карієсу тимчасових та постійних зубів з несформованим коренем.
2.	Лікування карієсу тимчасових та постійних зубів з несформованим коренем у дітей. Особливості препарування каріозних порожнин, в залежності від локалізації та глибини ураження. Помилки та ускладнення.
3.	Композиційні матеріали, компомери, застосування адгезивних систем, техніки пломбування каріозних порожнин у тимчасових і постійних зубах. Методи та способи ізоляції операційного поля під час пломбування.
4.	Особливості лікування пульпіту тимчасових та постійних зубів з несформованим коренем у дітей.. Помилки і ускладнення.
5.	Особливості лікування періодонтиту тимчасових та постійних зубів з несформованим коренем у дітей. Помилки і ускладнення.
Тематичний план практичних занять	
1	Рентгеноанатомія зубів в різні періоди їх розвитку. Строки прорізування тимчасових та постійних зубів. Клініко-рентгенологічна діагностика карієсу тимчасових та постійних зубів у дітей. Особливості препарування каріозних порожнин в тимчасових та постійних зубах з несформованим коренем.
2	Вибір пломбувальних матеріалів при лікуванні карієсу тимчасових та постійних зубів з несформованим коренем. Значення та особливості застосування ізоляційної системи кофердам, при лікуванні карієсу зубів та на ендодонтичному прийомі у дітей.
3.	Клініко-рентгенологічна діагностика пульпіту тимчасових та постійних зубів у дітей. Консервативний метод лікування, вітальна ампутація. Показання, протипоказання, методика проведення в тимчасових та постійних зубах з несформованим коренем. Вибір пломбувальних матеріалів.
4.	Клініко-рентгенологічна діагностика періодонтиту тимчасових та постійних зубів у дітей. Особливості лікування періодонтиту в тимчасових та постійних зубах з несформованим корнем. Апексогенез. Вибір пломбувального матеріалу.
5.	Поширені помилки і ускладнення, які найчастіше виникають при лікуванні карієсу та його складень в тимчасових та постійних зубах з несформованим корнем.

4. ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Поточний контроль на практичних заняттях	<u>Методи:</u> усне або письмове опитування та тестування, комп'ютерне опитування та тестування, розв'язання ситуаційний задач
Підсумковий контроль дисципліни – залік	Проводиться на останньому практичному занятті і встановлюється за поточною успішністю відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова» https://vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи або https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf

*Підсумковий контроль дисципліни – диференційований залік	Проводиться на останньому практичному занятті і оцінюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова» https://vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи або https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf
** Підсумковий контроль - іспит	Проводиться під час екзаменаційної сесії за графіком іспитів (і оцінюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова» https://vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи або https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, тести, клінічно-орієнтовані ситуаційні завдання, практичні завдання, демонстрація практичних навичок

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань здійснюється згідно чинного Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова ([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf))

Поточний контроль	За системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Проміжні контролі	За системою традиційних оцінок
Контроль практичних навичок	За системою традиційних оцінок
Залік	За 200-бальною шкалою (середня арифметична оцінка за семестр конвертується в бали) Зараховано: від 122 до 200 балів Не зараховано: менше 122 балів
Підсумковий контроль дисципліни з	Сума балів за екзаменаційне тестування (12-20 балів) та усне опитування (38-60 балів) Оцінка за іспит: 71-80 балів – «відмінно» 61-70 балів – «добре» 50-60 балів – «задовільно» Менше 50 балів – «не задовільно»/не склав
Оцінювання дисципліни:	Поточна успішність – від 72 до 120 балів (конвертація середньої традиційної оцінки за практичні заняття за 120-бальною шкалою): 60% оцінки за дисципліну Підсумковий контроль – від 50 до 80 балів: 40% оцінки за дисципліну Індивідуальна робота – від 1 до 12 балів Сумарно від 122 до 200 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	Зараховано
170-179,99	B	добре	
160-169,99	C		
141-159,99	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	

60-121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-59,99	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання засвоєння знань студента де

Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю

Оцінка "відмінно" виставляється у випадку, коли здобувач знає зміст теми заняття у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї.

Оцінка "добре" виставляється за умови, коли здобувач знає зміст теми заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання здобувач відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчувачи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка "задовільно" ставиться здобувачу на основі його знань всього змісту теми заняття та при задовільному рівні його розуміння. Здобувач спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчувачи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка "незадовільно" виставляється у випадках, коли знання і вміння здобувача не відповідають вимогам "задовільної" оцінки.

Критерії оцінювання усіх інших видів навчальної роботи студента ґрунтуються на вимогах Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова» ([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)) і зазначені в робочій програмі навчальної дисципліни.

Оцінювання самостійної роботи.

Оцінювання самостійної роботи здобувачів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті.

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач освіти після засвоєння дисципліни – 200 балів. Мінімальна кількість балів становить 122 бали.

6. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний контент (конспект або розширений план лекцій), тематичні плани лекцій, практичних занять, самостійної роботи, завдання для поточного контролю, методичні рекомендації, посібники).

7. ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Виконання навчальних завдань і робота за дисципліною має відповідати вимогам «Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова» ([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)), «Положення про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Вінницькому національному медичному університеті ім. М. І. Пирогова» (https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/pologPhD_org.pdf), Закону України «Про освіту» (ст. 42), Закону України «Про академічну доброчесність», Кодексу академічної доброчесності ВНМУ ім. М. І. Пирогова (https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/kodex_akad_dobr_edit%202026.pdf).

Здобувач освіти має право на отримання якісних освітніх послуг та безпечне освітнє середовище в умовах воєнного стану, надзвичайних ситуацій та надзвичайних станів, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час

надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, Статуті університету та порядку надання освітніх послуг, в тому числі при виникненні надзвичайних ситуацій, регламентованого основними документами та розпорядженнями щодо організації навчального процесу в ВНМУ ім. М. І. Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни та виконання усіх видів навчальних завдань/дослідницької діяльності здобувач освіти має керуватись Законом України «Про освіту» (ст. 42), Законом України «Про академічну доброчесність», Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім. М. І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності ВНМУ ім. М.І. Пирогова). При порушенні норм академічної доброчесності застосовуються заходи реагування відповідно до чинних нормативних документів.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. На першому практичному занятті викладач проводить інструктаж з безпечного поведіння в приміщеннях кафедри, ознайомлює із місцем розташування укриття, маршрутом переміщення в укриття згідно прийнятої схеми евакуації, правилами поведінки під час переміщення до укриття та перебування в ньому, пояснює всі дії, передбачені Планом реагування на надзвичайні ситуації (згідно Наказу № 505 від 30.08.2023 р.). У разі сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення викладач перериває заняття. Всі разом переходять в укриття, де перебувають до скасування сигналу оповіщення. Після відміни сигналу тривоги викладач і здобувачі освіти продовжують заняття в учбових кімнатах кафедри або самостійно доопрацюють навчальний матеріал з опитуванням на наступному занятті.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять.

Здобувач освіти зобов'язаний приймати активну участь в проведенні освітнього процесу: відвідувати заняття та бути підготовленим до них, тестові завдання до поточної теми мають бути розв'язані у робочому зошиті, схеми та таблиці заповнені; активно обговорювати тему заняття, виконувати всі передбачені програмою завдання, шукати додаткову інформацію по темі заняття та презентувати її своїм колегам.

На заняття слід приходити вчасно. Запізнення не допускається (згідно Правил внутрішнього розпорядку для осіб, що навчаються у ВНМУ). Здобувач, який запізнився більше, ніж на 10 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку. На практичних заняттях студент має бути одягнений в медичний халат, в іншому випадку здобувачі не допускається до заняття,

У спілкуванні з викладачами, співробітниками, товаришами та іншими особами, що навчаються у ВНМУ дотримуватись ввічливості, привітності, доброзичливості. Здобувачі повинні дотримуватись тиші, спокою, шляхетної поведінки в приміщеннях кафедри.

У своїй роботі колектив кафедри дотримується принципів взаємоповаги і толерантності. Те саме вимагається від здобувачів.

Здобувач повинен дотримуватись правил безпеки під час знаходження у приміщеннях кафедри.

Під час роботи в навчально-наукових лабораторіях здобувачі дотримуються правил техніки безпеки (опубліковані на сайті кафедри *стоматології дитячого віку* ; при виконанні практичних завдань робоче місце має зберігатись у порядку та бути прибраним після виконання практичної роботи.

Під час перебування на клінічних базах здобувачі зобов'язані виконувати вимоги лікувально-охоронного та санітарно-гігієнічного режимів. При введенні в лікувальному закладі режиму карантинних обмежень обов'язкове строге виконання його вимог. Форма одягу при вході у стаціонарні відділення: змінне взуття, медичний халат і шапочка. При собі мати медичну маску, рукавички, антисептик. Пронесення з собою верхнього одягу, взуття, громіздких речей не дозволяється. Заборонене самовільне, без дозволу викладача, торкання до апаратури, обладнання та інструментарію. Під час співбесід з хворими та їх родичами, а також поза стаціонаром здобувачі зобов'язані дотримуватись етико-деонтологічних принципів, вимог чинного законодавства про збереження інформації. Категорично забороняється поширювати медичну та особисту інформацію пацієнтів у будь-який спосіб (в т.ч. у соцмережах, усних розповідях тощо). Під час контактів з персоналом та дискусій в процесі навчання сповідаються

принципи толерантності, ввічливості та взаємоповаги, не допускається виклична, некоректна, провокативна поведінка.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті не допускається (окрім екстрених дзвінків, випадків демонстрації додаткового матеріалу з теми заняття).

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, встановленому в чинному Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри https://www.vnmu.edu.ua/кафедра_стоматології_дитячого_віку) черговому або своєму викладачу. Відпрацювання передбачає виконання завдань згідно теми пропущеного заняття і специфіки дисципліни.

Засвоєння теми лекцій перевіряють під час практичного, семінарського заняття (практичних навичок) та складанні підсумкового контролю ([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)).

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в чинному Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)). До підсумкового контролю здобувачі допускаються за умови відсутності академічної заборгованості: середній бал поточних оцінок не менше 3,0 (72 бали за 120-бальною шкалою), всі підсумкові заняття до змістових модулів складено на позитивну оцінку («3» і більше), всі пропущені практичні заняття відпрацьовані на позитивну оцінку («3» і більше). В іншому випадку здобувач повинен підвищити середній бал, відпрацювавши незадовільні оцінки, та відпрацювати пропущені заняття.

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни здобувач може отримати за якісне виконання індивідуальної роботи, зміст якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІР згідно чинного Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова ([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, здобувач повинен спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (https://www.vnmu.edu.ua/Загальна_інформація/Основні_документи). Також здобувач має право звернутись до студентського самоврядування, адміністрації факультету (інституту) чи університету безпосередньо чи через скриньки довіри (лінки і адреси доступні на офіційному сайті ВНМУ). Кафедра виходить з розуміння того, студентоцентричність передбачає відповідальність здобувача за свідоме й активне набуття знань, належне виконання передбачених законодавством та регуляторними документами ВНМУ норм і правил та залишає за собою право інформувати відповідні структури про порушення з боку студентів.

Політика в умовах змішаного навчання. Порядок змішаного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (https://www.vnmu.edu.ua/Загальна_інформація/Основні_документи). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Team, Google Meets. Порядок проведення практичних занять, лекцій, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (https://www.vnmu.edu.ua/кафедра_стоматології_дитячого_віку) Студенту/форма навчання очна/курс 2/навчально-методичні матеріали.

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через чат в Microsoft Team, месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

8. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедр. Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра> студенту/аспіранту

Маршрут отримання матеріалів: Кафедра стоматології дитячого віку/Студенту/Очна форма навчання/ Стоматологія /4-й курс/Навчально-методичні матеріали/ або за посиланням <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра стоматології дитячого віку #. Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту студента s000XXX@vnmu.edu.ua.

ЛІТЕРАТУРА

Базова :

1. Operative Dentistry. Endodontics: textbook: in 2 vol. Vol.1 / M. Yu. Antonenko, L.F. Sidelnikova, O.F. Nesyn et.al.; edited by A.V. Borisenko. – 2ed edition. Kyiv: AUS Medicine Publishing, 2020. - 384p
2. Vyas H., Gune N., Balgi P. Dental caries and traumatic injuries in pediatric dentistry: current concepts in clinical practice. Cham : Springer, 2025. 427 p. ISBN 978-3-031-98928-5. DOI: 10.1007/978-3-031-98929-2.
3. Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології : підручник / Н. В. Біденко, Л. О. Хоменко, О. І. Остапко та ін. ; за ред. Л. О. Хоменко. – 2-ге вид., випр. і допов. – Київ : Книга-плюс, 2021. – 312 с. – ISBN 978-966-460-043-3. – URL: <https://librarynmu.com/images/PDFfile/bidenko.pdf>
4. Мельник В. С. Захворювання тканин пародонта і слизової оболонки порожнини рота у дітей : навч. посіб. / В. С. Мельник, Л. М. Білищук, К. В. Зомбор та ін. – Ужгород : УжНУ, 2024. – 83 с. – URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/items/5be36aad-ff13-409b-9ed1-b1ecd94165d7>
5. Шешукова О. В. Діагностика та лікування інфекційних захворювань слизової оболонки порожнини рота у дітей : навч. посіб. для слухачів циклу тематичного удосконалення. Ч. 1 / О. В. Шешукова, Т. В. Поліщук, А. І. Максименко, А. В. Марченко. – Полтава : Гаража М. Ф., 2024. – 182 с. – URL: <https://repository.pdmu.edu.ua/items/ab33518a-fa7f-4c54-8c04-f63e0f7bdf81>
6. Деньга О. В. Прояви в порожнині рота при специфічних інфекціях та соматичних захворюваннях : навч. посіб. / О. В. Деньга, І. Й. Тарасенко, М. Ф. Коновалов. – Херсон : Олді+, 2025. – 118 с. – ISBN 978-966-289-986-3. – URL: <https://oldiplus.ua/proyavi-v-porozhnini-rota-pri-spetsifichnih-infektsiyah-ta-somaticnih-zahvoryuvanniyah/>

Допоміжна:

1. Pulp therapy for primary and immature permanent teeth / American Academy of Pediatric Dentistry. The Reference Manual of Pediatric Dentistry. Chicago, 2025. P. 487–496.
2. Guideline for use of vital pulp therapy in permanent teeth / J. A. Coll, V. Dhar, M. Guelmann et al. Pediatric Dentistry. 2025. Vol. 47, no. 5. P. 299–311. URL: https://www.aapd.org/globalassets/media/policies_guidelines/g_vpt-permanentteeth.pdf
3. Pulp therapies rooted in evidence: IAPD Porto Declaration / V. Dhar et al. International Journal of Paediatric Dentistry. 2026. Vol. 36, no. 2. P. 387–390. DOI: 10.1111/ipd.70073.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

Електронна адреса сайту університету: <http://vnmu.edu.ua>

Сайт кафедри [https://www.vnmu.edu.ua/кафедра стоматології дитячого віку](https://www.vnmu.edu.ua/кафедра%20стоматології%20дитячого%20віку)

Електронна адреса сайту бібліотеки університету: <http://www.library.vnmu.edu.ua>

Національна наукова медична бібліотека України: <http://www.library.gov.ua/>

Всесвітня організація охорони здоров'я <http://www.who.int/en/>

МОЗ України <https://moz.gov.ua/>

Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>

Англомовна текстова база даних медичних та біологічних публікацій: <http://www.pubmed.com>

Англомовний веб-ресурс для лікарів та інших професіоналів охорони здоров'я: <https://emedicine.medscape.com/pulmology>

Силабус з дисципліни “Методи лікування карієсу та його ускладнень в тимчасових і постійних зубах з несформованим коренем” обговорено та затверджено на засіданні кафедри Стоматології дитячого віку (протокол 1 від «_26_» _серпня_____ 2026 р.).

Відповідальний за курс
ДУДІК
доц., к.мед.н.

Олена

Зав. кафедри проф. д.мед.н.,

Микола ДМІТРІЄВ